

(ร่าง) มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

1. ขอบข่าย

1.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมข้อกำหนดในการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีของการผลิตกุ้งทะเลในสกุลพีเนียส (*Penaeus* spp.) ลิโตพีเนียส (*Litopenaeus* spp.) และเมตาพีเนียส (*Metapenaeus* spp.) เช่น กุ้งกุลาดำ (*Penaeus monodon*) กุ้งขาวแวนนาไม (*Litopenaeus vannamei*) กุ้งตะกาด (*Metapenaeus affinis*) ตั้งแต่การเลี้ยง การจับ จนถึงหลังการจับก่อนการขนส่งออกจากฟาร์ม เพื่อให้ได้กุ้งทะเลที่มีคุณภาพดีปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยคำนึงถึงสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์ ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคม

1.2 มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ไม่ครอบคลุมขั้นตอนการเพาะ และการอนุบาล

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตร มีดังต่อไปนี้

2.1 ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (marine shrimp farm) หมายถึง สถานที่ประกอบการเลี้ยงกุ้งทะเล ประกอบด้วย บ่อเลี้ยง สถานที่เตรียมอาหาร โรงเรือน และบริเวณสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขาภิบาลที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงกุ้งทะเล

2.2 ยาสัตว์ (veterinary drugs) หมายถึง สารใดๆ ที่ให้แก่สัตว์ที่ใช้เป็นอาหารมนุษย์ หรือสัตว์ที่ให้ผลิตผลซึ่งเป็นอาหารมนุษย์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการบำบัด บรรเทา ป้องกัน รักษาโรค วินิจฉัย หรือเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสรีระหรือพฤติกรรมของสัตว์นั้น

2.3 ยาสัตว์ตกค้าง (residues of veterinary drugs) หมายถึง ยาสัตว์ตามข้อ 2.2 ทั้งที่เป็นสารประกอบตั้งต้น (parent drug) สารที่เกิดจากกระบวนการสร้างและสลายของสารตั้งต้น (metabolites) ที่เกิดขึ้นในกระบวนการทางชีวเคมีของร่างกาย และสารอื่นๆ (associated impurities) ที่ติดมากับยาสัตว์ ที่ตกค้างในเนื้อเยื่อสัตว์ ผลิตผล และผลิตภัณฑ์ของสัตว์ซึ่งเป็นอาหารมนุษย์

2.4 ข้อกำหนดในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบ (Code of Conduct for Responsible Fisheries-CCRF) หมายถึง หลักการและมาตรฐานสากลที่จัดทำโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations-FAO) เป็นแนวทางในการประมงปฏิบัติอย่างรับผิดชอบ เพื่อให้มั่นใจในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรที่มีชีวิตในน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ

2.5 องค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health or Office International des Epizooties-OIE) หมายถึง องค์การกลางซึ่งทำหน้าที่ประสานความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่สำคัญ เพื่อไม่ให้โรคระบาดสัตว์ก่อความสูญเสียต่อชีวิตสัตว์และมนุษย์มากจนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลก

2.6 ข้อกำหนดสุขภาพสัตว์น้ำ (Aquatic Animal Health Code) หมายถึง ข้อกำหนดที่ OIE จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์ทางการค้าที่เกี่ยวกับสุขอนามัยสัตว์น้ำและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเข้าสู่ประเทศผู้นำเข้าผ่านทางการค้าผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ และเพื่อไม่ให้เกิดการนำหลักสุขอนามัยมาใช้ในการกีดกันทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรม

ระดับของข้อกำหนด

ข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

(1) ข้อกำหนดหลัก (major requirement) หมายถึง ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อตรงหรือรุนแรงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และ/หรือคุณภาพกุ้ง และ/หรือสิ่งแวดล้อม และ/หรือสังคม หรือเป็นข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(2) ข้อกำหนดรอง (minor requirement) หมายถึง ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อทำให้ผลิตภัณฑ์มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และ/หรืออาจทำให้คุณภาพไม่เหมาะสมในการบริโภค และ/หรือทำให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม และ/หรือต่อสังคม

เกณฑ์การตัดสิน

การตัดสินผลการตรวจประเมินว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีเกณฑ์ดังนี้

(1) ผลการตรวจประเมินต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลักทุกข้อ

(2) ผลการตรวจประเมินต้องเป็นไปตามข้อกำหนดรองไม่น้อยกว่า 70% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด กรณีการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุใบรับรองมาตรฐานในรอบต่อไป ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อกำหนด

รายละเอียดข้อกำหนดให้เป็นไปตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1

รายการและข้อกำหนด

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
1. สถานที่	หลักการ/วัตถุประสงค์ การเลือกสถานที่เลี้ยงกุ้งทะเลให้เหมาะสม เพื่อให้ระบบการผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมถึงไม่มีปัญหาการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ที่ผิดกฎหมาย	
	1.1 ต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ที่จะมีผลต่อสุขภาพกุ้งและความปลอดภัยต่อผู้บริโภค หรือมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อน	ข้อกำหนดหลัก
	1.2 ไม่อยู่ในเขตพื้นที่ห้ามเลี้ยงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ข้อกำหนดหลัก
2. การจัดการฟาร์ม	หลักการ/วัตถุประสงค์ ควรมีการจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในฟาร์ม ส่งผลให้กุ้งมีการเจริญเติบโตดี แข็งแรง ลดความเสี่ยงการเกิดและแพร่กระจายของโรค ป้องกันการปนเปื้อนที่มีผลต่อสุขภาพกุ้ง และความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	
	2.1 ควรมีคู่มือการจัดการฟาร์มที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และดำเนินการตามที่ระบุไว้ในคู่มือ	ข้อกำหนดรอง
	2.2 ควรพักและ/หรือปรับปรุงบ่อก่อนเลี้ยงกุ้งรุ่นใหม่	ข้อกำหนดรอง
	2.3 ควรมีการจัดการให้กุ้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต เช่น ปล่อยุ่กุ้งลงเลี้ยงในความหนาแน่นที่เหมาะสม ตรวจวัดคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำหรับนำมาใช้ในการเลี้ยงและบ่อเลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ ติดตั้งเครื่องเติมอากาศอย่างเพียงพอและเหมาะสม	ข้อกำหนดรอง

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
	2.4 ลูกกุ้งต้องมาจากฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้มั่นใจว่าลูกกุ้งสุขภาพดีและปลอดเชื้อก่อโรคที่สำคัญ	ข้อกำหนดหลัก
	2.5 มีการกักกันโรคที่มีประสิทธิภาพ กรณีมีการนำกุ้งมากกว่า 1 ชนิดซึ่งมาจากธรรมชาติ หรือฟาร์มที่ไม่ปลอดโรคเข้ามาในฟาร์ม	ข้อกำหนดหลัก
	2.6 ควรมีการกรองน้ำที่เติมลงในบ่อ เพื่อป้องกันสัตว์น้ำอื่น ๆ จากภายนอกฟาร์มเข้าสู่ในฟาร์ม	ข้อกำหนดรอง
	2.7 อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปที่ใช้ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนมีคุณภาพดี และยังไม่หมดอายุ สามารถระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบได้	ข้อกำหนดหลัก
	2.8 อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปที่ผลิตใช้ในฟาร์ม ต้องแสดงรายการและแหล่งที่มาของวัตถุดิบ และไม่ใช่ส่วนผสมที่ห้ามใช้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ข้อกำหนดหลัก
	2.9 ควรมีวิธีการจัดการให้อาหารอย่างมีประสิทธิภาพ ในปริมาณที่พอเหมาะกับความต้องการของกุ้ง	ข้อกำหนดรอง
	2.10 ไม่ควรใช้อาหารสดในการเลี้ยงกุ้งโดยตรง	ข้อกำหนดรอง
	2.11 ไม่ควรใช้อาหารที่ผลิตโดยใช้กุ้งทะเลเป็นวัตถุดิบ	ข้อกำหนดรอง
	2.12 ควรเก็บอาหารกุ้งในสถานที่ที่ปลอดจากการปนเปื้อนและรักษาคุณภาพของอาหารกุ้งได้	ข้อกำหนดรอง
	2.13 ควรตรวจสอบสภาพแวดล้อม คุณภาพน้ำ และพฤติกรรมของกุ้งในบ่อเลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ	ข้อกำหนดรอง
	2.14 ควรมีการป้องกันศัตรูและพาหะนำโรคกุ้งเข้าบ่อทั้งระหว่างการเตรียมบ่อ เตรียมน้ำ และระหว่างการเลี้ยง โดยต้องไม่มีการทำลายชนิดสัตว์น้ำใกล้เคียงพันธุ์ ยกเว้นเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน และใช้วิธีการที่เหมาะสม	ข้อกำหนดรอง
	2.15 ควรตรวจสอบสุขภาพกุ้งในบ่ออย่างสม่ำเสมอ และมีวิธีการจัดการกุ้งป่วยหรือตายในภาวะปกติที่ไม่พบการระบาดของโรคตามที่ระบุไว้ใน แผนการจัดการสุขภาพสัตว์น้ำ รวมถึงมีการบันทึกข้อมูลการป่วยหรือตาย และแยกกุ้งที่อ่อนแอออกทันทีที่พบ	ข้อกำหนดรอง

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
	2.16 มีการจัดการสุขภาพกึ่งให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และมาตรฐานของ OIE ที่เกี่ยวข้อง	ข้อกำหนดหลัก
	2.17 ควรมีการจัดการป้องกันการแพร่และการติดต่อของโรคจากการเคลื่อนย้ายกึ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดสุขภาพสัตว์น้ำของ OIE	ข้อกำหนดรอง
	2.18 กรณีเกิดโรคระบาดกึ่ง ควรแจ้งหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่โดยเร็ว	ข้อกำหนดรอง
	2.19 ควรมีการวินิจฉัยโรค วิเคราะห์สาเหตุ และแก้ไข กรณีที่กึ่งแสดงอาการป่วย พร้อมทั้งจัดบันทึกหรือเก็บหลักฐานการวินิจฉัยโรค	ข้อกำหนดรอง
	2.20 ควรมีมาตรการป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคกึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ ที่สามารถป้องกันการระบาดของโรคกึ่งภายในฟาร์ม และจากภายในฟาร์มไปสู่ภายนอกฟาร์ม รวมถึงสิ่งแวดล้อม	ข้อกำหนดรอง
	2.21 ควรมีวิธีการกำจัดซากกึ่งที่เหมาะสมที่สามารถป้องกันการแพร่กระจายของโรคได้	ข้อกำหนดรอง
	2.22 ควรมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถลดโอกาสการแพร่กระจายของโรคระหว่างสัตว์น้ำต่างชนิด กรณีเลี้ยงกึ่งหลายชนิดรวมกันหรือเลี้ยงกึ่งร่วมกับสัตว์น้ำอื่น	ข้อกำหนดรอง
	2.23 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในฟาร์ม เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในการดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์ การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย	ข้อกำหนดรอง
3. การใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลชีพ	<p>หลักการ/วัตถุประสงค์</p> <p>หากจำเป็นต้องใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลชีพ ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบ ไม่ใช้ยาสัตว์และสารเคมีที่ห้ามใช้ตามกฎหมาย มีการเก็บรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้คงประสิทธิภาพ ป้องกันการปนเปื้อน และการตกค้างของยาสัตว์และสารเคมีในผลิตผล ระบบการเลี้ยง ซึ่งจะส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงสิ่งแวดล้อม</p>	

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
	<p>3.1 ไม่ใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลชีพ ที่ห้ามใช้ตามกฎหมาย ในการใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลชีพ หากเป็นชนิดที่กำหนด ให้ต้องขึ้นทะเบียน ต้องมีการขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่</p>	ข้อกำหนดหลัก
	<p>3.2 การใช้ยาสัตว์และสารเคมี ต้องอยู่ภายใต้การแนะนำของสัตวแพทย์ หรือนักวิชาการประมงที่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคสัตว์น้ำ ปฏิบัติตาม วิธีการใช้ที่ระบุในฉลาก มีระยะหยุดยาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม</p>	ข้อกำหนดหลัก
	<p>3.3 ควรเก็บยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลชีพในที่ที่สามารถป้องกันการเสื่อมสภาพและการเกิดอันตราย</p>	ข้อกำหนดรอง
<p>4. น้ำทิ้งและดินเลน</p>	<p>หลักการ/วัตถุประสงค์ การจัดการน้ำทิ้งและดินเลน ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	
	<p>4.1 น้ำทิ้งที่ปล่อยออกสู่ภายนอกฟาร์มต้องมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมาย</p>	ข้อกำหนดหลัก
	<p>4.2 มีการป้องกันน้ำเค็มจากบ่อเลี้ยงแพร่ลงสู่พื้นที่ในเขตน้ำจืด เพื่อป้องกันการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	ข้อกำหนดหลัก
	<p>4.3 ไม่ทิ้งหรือปล่อยดินเลนออกสู่พื้นที่ที่ไม่ได้รับอนุญาต</p>	ข้อกำหนดหลัก
<p>5. เชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น</p>	<p>หลักการ/วัตถุประสงค์ เชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้ ควรใช้และกำจัดอย่างมีความรับผิดชอบ มีการเก็บรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>	
	<p>5.1 เชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้ ควรมีการติดฉลากและเครื่องหมาย พร้อมคำเตือน มีการใช้และกำจัดอย่างมีความรับผิดชอบ รวมถึงจัดเก็บ เป็นสัดส่วน แยกจากอาหารกุ้ง และที่ฟักอาศัย</p>	ข้อกำหนดรอง

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
6. สุขอนามัยภายในฟาร์ม	<p>หลักการ/วัตถุประสงค์</p> <p>การออกแบบ การปฏิบัติงาน และการจัดการฟาร์มอย่างถูกสุขลักษณะ สามารถป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อก่อโรค ยาสัตว์ และสารเคมี เข้าสู่ระบบการเลี้ยงและผลิตผล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของกึ่งที่เลี้ยง รวมถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค</p> <p>6.1 ควรออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเลี้ยงกึ่งทะเล ให้สามารถป้องกันการปนเปื้อนจากผู้ปฏิบัติงาน น้ำทิ้ง สุขา สัตว์เลี้ยง น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นจากเครื่องจักร และจากแหล่งอื่น ๆ ที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อน</p> <p>6.2 ควรแยกเก็บขยะ สิ่งปฏิกูล ภาชนะบรรจุยาสัตว์ สารเคมี เป็นสัดส่วน และมีการจัดการอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล</p> <p>6.3 ควรเก็บรักษาปัจจัยการผลิต วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามประเภท เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและไม่ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์อื่น</p> <p>6.4 ห้องน้ำและห้องสุขาต้องถูกสุขลักษณะ และป้องกันการปนเปื้อนลงสู่บ่อเลี้ยง คลองส่งน้ำ และ/หรือแหล่งน้ำ</p> <p>6.5 ห้ามใช้มูลสัตว์สดในการเลี้ยงกึ่ง</p> <p>6.6 ห้ามปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไปในบริเวณบ่อเลี้ยงกึ่ง</p> <p>6.7 ควรมีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานในเรื่องการปฏิบัติด้านสุขลักษณะที่ดี รวมถึงการใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีและปลอดภัย</p>	<p></p> <p>ข้อกำหนดรอง</p> <p>ข้อกำหนดรอง</p> <p>ข้อกำหนดรอง</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดรอง</p>
7. การจับ และการปฏิบัติหลังการจับก่อนการขนส่งออกจากฟาร์ม	<p>หลักการ/วัตถุประสงค์</p> <p>การจับ และการปฏิบัติหลังการจับก่อนการขนส่งออกจากฟาร์ม ต้องดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่มีการใช้สารต้องห้าม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนหรือตกค้างในผลผลิต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค</p> <p>7.1 ไม่ใช้สารต้องห้ามในระหว่างการจับและหลังการจับ</p> <p>7.2 หากมีการใช้สารเคมีต้องใช้อย่างถูกต้อง</p>	<p></p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดรอง</p>

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
	7.3 ควรเลือกผู้รับซื้อที่ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านสุขลักษณะ การดูแลรักษาสัตว์น้ำหลังการจับและการขนส่ง หรือมีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกับกรมประมง	ข้อกำหนดรอง
	7.4 ควรมีการจับอย่างถูกสุขลักษณะ สามารถป้องกันการปนเปื้อน	ข้อกำหนดรอง
8. แรงงาน และ สวัสดิการ	หลักการ/วัตถุประสงค์ การจ้างแรงงานต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยแรงงาน และมีหลักฐาน การจ้างงานที่ชัดเจน	
	8.1 ควรมีหนังสือสัญญาการจ้างงาน	ข้อกำหนดรอง
	8.2 ควรจ้างแรงงานที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์	ข้อกำหนดรอง
	8.3 ต้องจัดสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	ข้อกำหนดหลัก
	8.4 กรณีเป็นแรงงานต่างด้าวต้องมีหนังสือเดินทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย และมีใบอนุญาตทำงาน	ข้อกำหนดหลัก
	8.5 ควรจัดหาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย	ข้อกำหนดรอง
	8.6 ควรมีการอบรมคนงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	ข้อกำหนดรอง
9. ความรับผิดชอบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อม	หลักการ/วัตถุประสงค์ ควรดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงกุ้งทะเลในทุกขั้นตอนอย่างมีความรับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	
	9.1 ที่ตั้งฟาร์มต้องไม่กีดขวางทางสัญจรดั้งเดิมก่อนตั้งฟาร์ม ที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตหรือกิจกรรมของคนในท้องถิ่น	ข้อกำหนดหลัก
	9.2 มีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดใน กฎหมาย (ถ้ามี)	ข้อกำหนดหลัก

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
	9.3 ควรมีการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันมลพิษจากการก่อสร้าง ซ่อมบำรุง หรือรื้อถอน รวมถึงมีการจัดเก็บและกำจัดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้งานหรือชำรุดเสียหาย	ข้อกำหนดรอง
	9.4 ไม่ควรใช้อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของปลาป่นและน้ำมันปลาที่ได้จากชนิดสัตว์น้ำที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือปลาที่ได้จากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU)	ข้อกำหนดรอง
	9.5 ควรให้ความสำคัญกับการจ้างแรงงานในท้องถิ่น	ข้อกำหนดรอง
	9.6 ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อชุมชนในทุกขั้นตอนการผลิต	ข้อกำหนดรอง
	9.7 ควรมีการจัดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	ข้อกำหนดรอง
	9.9 มีกลไกในการสื่อสารเพื่อร่วมกับชุมชนในการจัดการปัญหาที่ก่อให้เกิดหรือมีแนวโน้มก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน	ข้อกำหนดรอง
	9.8 ควรใช้ลูกพันธุ์กุ้งจากการเพาะพันธุ์ หลีกเลี่ยงการจับลูกพันธุ์จากธรรมชาติ	ข้อกำหนดรอง
	9.9 กรณีใช้กุ้งต่างถิ่นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง และกรณีนำเข้าต้องมีมาตรการกักกันตามที่กฎหมายกำหนด	ข้อกำหนดหลัก
	9.10 ไม่ใช่กุ้งที่ผ่านการตัดแปลงทางพันธุกรรม	ข้อกำหนดหลัก
	9.11 ควรมีการป้องกันการหลุดรอดของกุ้งที่เลี้ยงอย่างเหมาะสม	ข้อกำหนดรอง
	9.12 ควรฟื้นฟูพื้นที่ฟาร์มหรือพื้นที่รอบ ๆ ฟาร์มที่เสียหายจากการเพาะเลี้ยง	ข้อกำหนดรอง
	9.13 ในกรณีที่มีเหตุทำให้การเลี้ยงกุ้งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น บ่อรั่วซึม ต้อง (ควร) มีวิธีการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ	ข้อกำหนดรอง

รายการ	ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด
10. เอกสารและข้อมูลบันทึก	หลักการ/วัตถุประสงค์ ควรมีการบันทึกข้อมูลที่สำคัญในทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเลี้ยงกุ้งทะเล รวมถึงมีเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการตามสอบผลผลิตได้	
	10.1 มีหลักฐานแสดงแหล่งที่มาของลูกพันธุ์สัตว์น้ำและหลักฐานแสดงการจำหน่ายสัตว์น้ำให้ตรวจสอบได้	ข้อกำหนดหลัก
	10.2 มีการบันทึกข้อมูลการใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ข้อกำหนดหลัก
	10.3 มีการบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีในขั้นตอนการจับในบ่อเลี้ยง	ข้อกำหนดหลัก
	10.4 ควรมีการบันทึกและเก็บข้อมูลการเลี้ยงกุ้งที่จำเป็นอื่น ๆ ให้ตรวจสอบได้ เช่น การเกิดและการป้องกันโรค คุณภาพน้ำ รุนการผลิตของอาหารที่ใช้	ข้อกำหนดรอง